

פברואר 2019

תחנה של עיצוב הרכב מדדים למצוינות מדעית טכנולוגית

מתוך דיון שהתקיים במפגש מנהלי מגזר שלישי ביוזמת 5פי2 – 29.1.2019

רקע:

יעוד יוזמת 5פי2 מתמקד בקידום מצוינות בחינוך מדעי טכנולוגי. היוזמה הגדירה את מושג המצוינות באופן רחב ומקיף, ומאידך המדד למצוינות הוגדר כהכפלת מספר התלמידים הניגשים ב"ב בהצלחה במקצועות ה-STEM ברמת 5 יח"ל.

מטרת התחנה:

- הבנה משותפת - המצב הקיים בתחום מדדים למצוינות מדעית טכנולוגית – מהי מצוינות מדעית טכנולוגית? פרוט המדדים הקיימים ומה הצורך שעלה
- הכרות משותפת - מדדים קיימים לבחינת מצוינות מדעית טכנולוגית בארגוני מגזר שלישי
- חשיבה משותפת – איתור מדדים פוטנציאליים להשלמת המדדים הקיימים

הגדרות:

1. התחלנו בהגדרת המצוינות כפי שנוסחה ביוזמת 5פי2

מצוינות היא אורח חיים של שאיפה לשיפור מתמיד ומיצוי הפוטנציאל האישי

2. במפת התוכניות הוגדרו מטרות – אך לא מדדים - הן עבור תלמידים והן עבור מורים:

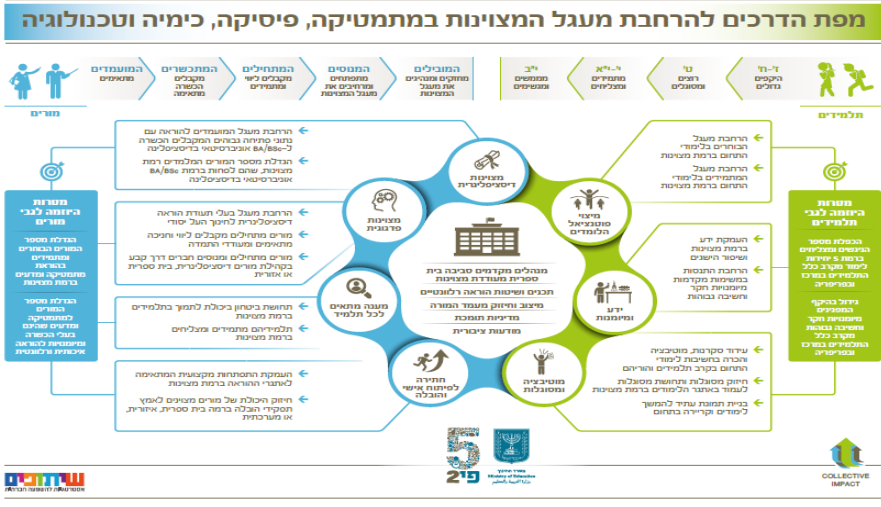
• תלמידים:

- הכפלת מספר הניגשים ומצליחים ברמת 5 יחידות לימוד מקרב כלל התלמידים במרכז ובפריפריה
- גידול בהיקף המפגינים מיומנויות חקר וחשיבה גבוהות מקרב כלל התלמידים במרכז ובפריפריה

• מורים:

- הגדלת מספר המורים הבוחרים ומתמידים בהוראת מתמטיקה ומדעים ברמת מצוינות
- הגדלת מספר המורים למתמטיקה ומדעים שהינם בעלי הכשרה ומיומנויות להוראה איכותית ורלוונטית

היוזמה להרחבת מעגל המצוינות במתמטיקה, פיסיקה, כימיה וטכנולוגיה

3. התייחסנו לביטויים האפשריים למדדים - כזא"ת: כמות, זמן, איכות, תקציב
4. היוזמה עד כה קיימים מספר מדדים אליהם אנו מתייחסים:
 - a. בגילאי חטיבת הביניים: מיצ"ב, פיז"ה, TIMSS.
 - b. בתיכון: מספר הבוחרים במקצועות ה STEM במעבר לתיכון, מספר הניגשים ל 5 יח"ל
5. הפער: המדדים הקיימים היום מתמקדים במצוינות כפי שבאה לידי ביטוי בהישגים במבחנים. טענה שעלתה במסגרת היוזמה על ידי נציגים מהמגזר השלישי היא שהמדדים אינם מכילים את המורכבות ואינם מבטאים למשל אורח חיים של מצוינות, תפיסה של שיפור מתמיד, מדדים איכותיים וכן מדדים הקשורים במורים וצוותי הוראה: על כן אינם נותנים מענה שלם המבטא נאמנה את המציאות.

הצורך: עיצוב סרגל מדידה עשיר יותר המכיל מדדים נוספים / משלימים ומבוסס על ההכרות והידע של מפעילי התוכניות מהמגזר השלישי

מסרים עיקריים שעלו בתחנה מתוך נסיונם של המשתתפים:

 - הערך המוסף שהיוזמה יכולה לקדם הוא בפיתוח, איגום כלים קיימים, והנגשת כלים למדידה איכותנית הנגזרים מהיעוד והמטרות שהיוזמה בחרה להתמקד בהם
 - המדידה צריכה להתייחס גם למורים / מדריכים / הנהלות בתי הספר וצוותי הוראה ולא רק לתלמידים
 - חלק מהנוכחים ציינו שהערכה צריכה להיות חיצונית כדי לשמור על ואוביקטיביות
 - הכלים האיכותניים צריכים להתמקד במדידת ערכים/ מיומנויות המאה ה 21, מוטיבציה פנימית, תחושת מסוגלות, תמונת עתיד, שינוי עמדות - בקרב הקהלים השונים (כולל מדידת מספר ה"חובבים" מדע וטכנולוגיה)
 - פיתוח מדדים המותאמים אישית לתלמיד וגם למורה יכולים להתאים למגמה העכשווית של פרסונליזציה בחינוך, ולהביא ערך למפעילי תוכנית
 - מדידת האקטיביות של קהל משתתפים. כלומר, תלמידים שלוקחים על עצמם הנחיית תלמידים אחרים, מורים שמרימים יוזמות, קהלים שחוזרים באופן יזום וכדומה

כל המסרים יאספו וועדת ההיגוי שמבוססת על צוות תכנון של מפגשים אלו תלבן זאת לכדי פעילות קונקרטית ופרקטית לעבודה משותפת.